

Intimate Relationship

วริณารุ พัทธ์กษวรงค์วาน

คำว่า “Intimacy” เป็นคำนาม จากพจนานุกรมของ Cambridge หมายถึง สถานการณ์ซึ่งมีความสัมพันธ์ที่สนิทสนม หรือความสัมพันธ์ที่เกี่ยวกับทางเพศกับใครคนหนึ่ง, บางสิ่งบางอย่างที่ถูกพูดหรือทำโดยผู้คนที่มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดสนิทสนมต่อกันและกัน นอกจากนี้แล้วยังหมายรวมถึงภาวะของการมีความสนิทสนม, ความสัมพันธ์ในลักษณะที่เป็นส่วนบุคคล หรือความสัมพันธ์ในแบบโรแมนติก (romantic) กับใครคนใดคนหนึ่ง (Cambridge Dictionary Online, 2021)

หากพิจารณาจากประวัติของคำแล้วทำให้เห็นว่า ในช่วงคริสต์ทศวรรษที่ 1640 นั้น คำนี้มีการใช้ที่สื่อความหมายถึงความสัมพันธ์ทางเพศ (sexual intercourse) มีหลักฐานยืนยันว่าตั้งแต่ในช่วงคริสต์ทศวรรษที่ 1670 การใช้แบบสมัยใหม่เป็นการใช้ในลักษณะของคำที่มีความนุ่มนวลในหน้าหนังสือพิมพ์ เมื่อกลับไปพิจารณาจากคำกริยา (verb) คือคำว่า “intimate” ในช่วงคริสต์ทศวรรษที่ 1530 คำนี้ได้กลายมาเป็นที่รู้จักอย่างเป็นทางการ โดยมีรากมาจากภาษาละตินคำว่า “intimatus” และในฐานะคำคุณศัพท์ (adjective) ในคริสต์ทศวรรษที่ 1630 มีการใช้ในความหมาย ความสนิทสนมซื่อสัตย์, ความใกล้ชิดกัน ทั้งยังมีความหมายในแง่ที่ว่ามีความลึกซึ้ง, ดำรงอยู่ภายใน นอกจากนี้แล้วยังมีการใช้ในเชิงของการอุปมาอุปไมย, การแสดงออกถึงอารมณ์ ความรู้สึก ความรักใคร่ และเป็นที่น่าสนใจว่าในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 20 คำว่า intimate ในฐานะที่เป็นคำคุณศัพท์นั้นยังได้ถูกใช้เป็นคำสุภาพเพื่ออ้างอิงถึงเสื้อผ้าชั้นในของผู้หญิงด้วย (Etymology Dictionary Online, 2021)

จากในข้างต้นนี้สามารถกล่าวโดยสรุปว่าหากจะพูดถึงในเรื่องของ “Intimacy” ก็หนีไม่พ้นเรื่องของความสนิทสนมซื่อสัตย์กัน สัมพันธ์อยู่ในบริบทที่เกี่ยวข้องกับเพศ เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นระหว่างบุคคล เป็นปริณิถนเฉพาะของบุคคลที่ไม่ใช่ใครก็ได้จะสามารถย่างกรายเข้ามา เมื่อพิจารณาจากช่วงเวลาในประวัติของคำนั้นก็ทำให้เห็นว่าอยู่ในบริบทของสังคมยุโรปยุคใหม่ เป็นนัยที่ผู้เขียนมองว่าอาจบ่งบอกถึงการให้ความเป็นมนุษย์ ที่มีความรู้สึก มีชีวิตจิตใจ แผงไปด้วยความละเอียดอ่อน

งานที่น่าสนใจซึ่งศึกษาเกี่ยวกับ Intimate Relationship ผู้เขียนขอแปลเป็นภาษาไทยว่า ความสัมพันธ์ใกล้ชิดที่จะนำมากล่าวถึงในที่นี้ ขึ้นแรกเป็นส่วนหนึ่งของ The Transformation of Intimacy ของ Anthony Giddens ในบทที่พูดถึง Love, Commitment and the Pure Relationship, ในชั้นที่ 2 เป็นงานที่มีชื่อว่า Intimacy Transformed? A Critical Look at the 'Pure Relationship' ของ Lynn Jamieson และงานชิ้นสุดท้ายเป็นงานที่มีชื่อว่า Intimacy and Emotion Work in Lesbian, Gay, and Heterosexual

Relationships Author(s) เป็นของ Debra Umberson, Mieke Beth Thomeer และ Amy C. Lodge งานทั้ง 3 ชิ้นนี้เมื่อลองอ่านทำความเข้าใจแล้วทำให้เห็นถึงความเชื่อมโยงที่นำไปสู่การทำความเข้าใจเรื่องความสัมพันธ์ใกล้ชิดในลักษณะที่ให้ความสัมพันธ์กับรูปแบบ, โครงสร้างความสัมพันธ์ที่ดำรงอยู่ในสังคม ซึ่งในงานที่ได้อ่านแต่ละชิ้นนี้จะเน้นไปในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความรัก, ความสัมพันธ์ที่ถูกมองว่าเป็นความเสมอภาค/ความไม่เสมอภาค และ ความสัมพันธ์ของคู่รักในรูปแบบต่าง ๆ กับความใกล้ชิด

ในงานของ Giddens จะเห็นได้ว่าเขามีจุดยืนในเรื่องของการที่จะทำให้เกิดความเท่าเทียมกันทางเพศ โดยเน้นไปในเรื่องอารมณ์ (Emotion) ความใกล้ชิด (Intimacy) เป็นความพยายามที่จะสำรวจถึงศักยภาพของความสัมพันธ์ที่บริสุทธิ์ (Pure Relationship) ที่สัมพันธ์ของความเท่าเทียมทางเพศและอารมณ์ และมีความเกี่ยวข้องกับการปรากฏขึ้นของความรักแบบโรแมนติก (Romantic Love) (Giddens, pp.1-3) Giddens ได้อธิบายถึงความสัมพันธ์แบบบริสุทธิ์ไว้ว่า เป็นสถานการณ์ในซึ่งความสัมพันธ์ทางสังคมได้ถูกสวมเข้าไปเพื่อประโยชน์ของตัวเอง เป็นสิ่งที่ได้มาจากความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและยังคงดำเนินต่อไปตราบเท่าที่ทั้งสองฝ่ายมองว่าตนเองพอใจที่จะอยู่ในความสัมพันธ์ดังกล่าวด้วย ความรักเป็นเรื่องที่มักจะคุ้นเคยอยู่ในปริณทลเกี่ยวกับเพศ เมื่อกล่าวถึงเรื่องของความสัมพันธ์หากเป็นคนส่วนใหญ่ก็จะเป็นเรื่องของความสัมพันธ์ผ่านการแต่งงาน แต่ในบริบทที่ว่านี้ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเพศหรือเรื่องการแต่งงานก็ต่างถูกเอามาเชื่อมต่อกันมากขึ้นเรื่อย ๆ สำหรับการแต่งงานแล้วมันได้เปลี่ยนแปลงไปสู่ความสัมพันธ์แบบบริสุทธิ์มากขึ้น เป็นความสัมพันธ์ที่บริสุทธิ์ เกิดขึ้นซ้ำ ๆ เป็นส่วนหนึ่งของการปรับโครงสร้างความสัมพันธ์โดยทั่วไป ทั้งยังมักปรากฏในบริบทอื่น ๆ ของเรื่องเพศ นอกเหนือจากการแต่งงานกับคนต่างเพศ (Giddens,1992: p.58)

Giddens มองว่าในยุคปัจจุบันอุดมคติของความรักแบบโรแมนติกมักจะตกเป็นชิ้นเล็กชิ้นน้อยภายใต้แรงกดดันของการปลดปล่อยทางเพศของผู้หญิง ความรักแบบที่ว่าเป็นวิธีการที่คนแต่ละคู่คาดหวังที่จะถูกดึงดูดและผูกพันซึ่งกันและกัน ทั้งยังมีคุณสมบัติของความเป็นชั่วคราวฉาบฉวย มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียว เขายังได้แสดงให้เห็นว่านอกจากความรักแบบโรแมนติกแล้ว ยังมีความรักในแบบที่มาบรรจบกัน (Confluent Love) ความรักทั้งสองรูปแบบนั้นมักไม่สมดุลในแง่ของเพศ ดูเหมือนกับว่า ความรักแบบโรแมนติกมีความเท่าเทียมกัน เป็นความสัมพันธ์สามารถเกิดขึ้นได้จากการมีส่วนร่วมทางอารมณ์ของคนสองคนแทนที่จะมาจากเกณฑ์ทางสังคมภายนอก แต่ในข้อเท็จจริงนั้นความรักโรแมนติกนั้นถูกบิดเบือนอย่างมากในแง่ของอำนาจ สำหรับผู้หญิงที่ผันถึงความรักโรแมนติกมักนำไปสู่การอยู่ใต้บังคับบัญชาของระบอบชายเป็นใหญ่ ในขณะที่ความรักที่มาบรรจบกันกันถือว่ามีความเท่าเทียมกันในการให้และรับ ยังมีการผูกสัมพันธ์ด้วยความรักก็ยังมีใกล้เคียงกับต้นแบบของความสัมพันธ์ที่บริสุทธิ์มากเท่านั้นด้วย (Giddens, 1992: pp.61-64)

ในงานชิ้นที่ 2 ซึ่งเป็นงานของ Jamieson ก็ได้แสดงให้เห็นถึงการโจมตีแนวคิดความสัมพันธ์อันบริสุทธิ์ของ Giddens โดยเสนอว่า ทฤษฎีความใกล้ชิดและแนวคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ที่บริสุทธิ์เป็นการมองเพียงมิติเดียว โดนไม่ได้ให้ความสำคัญกับปัจจัยอื่น ๆ ว่าความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลนั้นจะประสบความสำเร็จหรือไม่ ทั้งยังไม่มีหลักฐานเพียงพอด้วยว่าแนวคิดทฤษฎีที่ว่านั้นมีหลักฐานเพียงพอแก่การเชื่อถือ (Jamieson, 1999: pp.483) โดยที่การอธิบายของ Giddens ก็มีลักษณะที่เป็นนามธรรม และไม่ได้อธิบายเชื่อมโยงกับเงื่อนไขต่าง ๆ ที่เข้ามาเป็นองค์ประกอบ ทั้งยังมีข้อควรระวังเกี่ยวกับการพิจารณาความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นในยุคสมัยใหม่ ประการแรก ความไม่เท่าเทียมกันก็ยังคงมีอยู่และยากที่จะกำจัดให้หมดไป สาเหตุหนึ่งคือพวกเขาปิดบังตัวเองด้วยวิธีการใหม่ ๆ ที่ยากต่อการตรวจจับและเข้าใจด้วยแนวคิดดั้งเดิม แนวคิดความสัมพันธ์ที่บริสุทธิ์ของ Giddens ผูกติดอยู่กับวาทกรรมเก่า ๆ นอกจากนี้แล้วความคิดของ Giddens เกี่ยวกับการเปิดเผยซึ่งกันและกันเป็นผลมาจากภาษาบำบัดรักษามากกว่าการที่จะไปเพิ่มขีดความสามารถของผู้หญิงเพื่อประโยชน์ของพวกเธอ อีกทั้ง Giddens ยังไม่ตระหนักถึงความสำคัญของความรู้สึกพื้นฐาน เช่น ความรัก การดูแล โดยบังคับให้มองข้ามแง่มุมที่สำคัญของการเป็นหุ้นส่วนซึ่งกันและกัน โดยไปเน้นเพียงกระบวนการเปิดเผยซึ่งกันและกัน ในแง่นี้ Jamieson มองว่าความรักและความห่วงใยเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างมากในกระบวนการของการสร้างความไว้วางใจ (Jamieson, 1999: pp.480, 486)

ในงานชิ้นสุดท้าย Debra Umberson, Mieke Beth Thomeer และ Amy C. Lodge งานชิ้นนี้ปรากฏการใช้คำว่า “Emotion Work” ซึ่งผู้เขียนแปลเป็นภาษาไทยว่า “การทำงานของอารมณ์” เป็นการจัดการกับอารมณ์ความรู้สึกของบุคคลเพื่อให้ประสบความสำเร็จในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ความน่าสนใจของงานชิ้นนี้ประการแรกอยู่กลุ่มประชากรที่ศึกษาซึ่งมีความหลากหลายในเชิงของความเป็นเพศ (Sexuality) ทั้งกลุ่มชายรักชาย, หญิงรักหญิง รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างคนต่างเพศ เชื่อมโยงกับประเด็นเรื่องความใกล้ชิด ซึ่งมีความสัมพันธ์กับการทำงานของอารมณ์ ซึ่งความใกล้ชิดนั้นอาจจะมีการแสดงออกให้เห็นอย่างเด่นชัด หรือมีการกดทับเอาไว้ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับบริบทของคนแต่ละกลุ่ม โดยมีความแตกต่างกันระหว่างเพศชายและหญิง ในแง่ที่ว่าเพศชายนั้นมีแนวโน้มที่จะรักษาพรมแดนระหว่างกันเอาไว้ ในขณะที่เพศหญิงต้องการที่จะทำลายพรมแดนนั้น เพราะสำหรับเพศหญิงการทลายพรมแดนนั้นหมายความว่าถึงความใกล้ชิด ในบริบทนี้การทำงานของอารมณ์เป็นส่วนสำคัญในการผลักดันให้เกิดผลลัพธ์ที่แตกต่าง ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับบริบทของคู่รักแต่ละคู่ด้วยเช่นเดียวกัน ดังกล่าวนี้ได้ก่อให้เกิดปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างคนต่างเพศ เนื่องจากมีการยึดติดดุจดุกระซากกันในเรื่องเกี่ยวกับการสร้างพรมแดนระหว่างกัน ก่อให้เกิดกลไกการต่อรองระหว่างกันในรูปแบบต่าง ๆ

กล่าวโดยสรุป จากงานทั้ง 3 ชิ้นที่ผู้เขียนได้ให้รายละเอียดมาในข้างต้นนี้ ทำให้เห็นว่าการศึกษาในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความใกล้ชิดนั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ความสำคัญกับมุมมองที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธระหว่าง

บุคคล ในที่นี้ผู้เขียนมองว่าไม่เพียงแต่เชื่อมโยงกับมุมมองในเรื่องของเพศ, ความสัมพันธ์ระหว่างเพศซึ่งเห็นได้อย่างชัดเจนจากงานทั้ง 3 ชิ้น หากแต่สามารถขยายมุมมองไปยังคู่ความสัมพันธ์แบบอื่น เห็นได้จากในงานของ Jamieson (1999:p.448) ที่ได้กล่าวถึง ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่กับลูกซึ่งเหมือนกับความสัมพันธ์ระหว่างคู่รัก ที่มักถูกกำหนดโดยวัตถุประสงค์เฉพาะของแม่หรือพ่อในการควบคุมเด็กเมื่อพวกเขาเข้าสู่วัยรุ่น การเปิดเผยข้อมูลร่วมกันจึงมีจุดประสงค์ที่ขัดแย้งโดยพื้นฐาน ดังกล่าวไม่สนใจในเรื่องของความสัมพันธ์ที่บริสุทธิ์

แหล่งที่มาของข้อมูล

Giddens, Anthony.(1992). The Transformation of Intimacy. Sexuality, Love and Eroticism in Modern Societies. Stanford: Stanford UP.

Jamieson, Lynn (1999). Intimacy transformed? A critical look at the 'pure relationship'. Sociology, Vol. 33, No.3, August, pp.477-494

Umberson, Debra, Thomeer, Mieke Beth and Lodge, Amy C. (2015). Intimacy and Emotion Work in Lesbian, Gay, and Heterosexual Relationships. Journal of Marriage and Family, Vol. 77, No. 2 (April 2015), pp. 542-556

<https://www.etymonline.com>

<https://dictionary.cambridge.org>